

Ústředí československých demokratických organizací v Austrálii a na N. Zélandě

V Ě S T N Í K

Říjen 1970 .

HISTORIE VZNIKU ČESKOLOVENSKA

Univ. prof. Dr. Vlad. Krajina

Vzpomínáme na založení Československé republiky, jejíž nezávislost oficiálně připadá na 28. října 1918.

Když však vzpomínáme, musíme mít na mysli historická fakta.

Koncem roku 1917 císařská amnestie dala v Rakousku svobodu většině politických odsouzených, zejména Karlu Kramářovi a Aloisu Rašínovi, oběma odsouzeným k smrti. Z toho by se mohlo usuzovat, že Rakousko-Uhersko chtělo zahájit nový poměr k našemu národu, což však mělo být jen na povrchu. To se projevilo zřetelně při mírovém jednání Rakousko-Uherska se sovětským Ruskem v Brestu Litevském koncem roku 1917. Zahraniční ministr, hrabě Czernin, tam prohlásil, že řešení poměru tzv. nesamostatných národů k státu je vnitřní otázkou Rakousko-Uherska a nikoli otázkou mezinárodní.

Tříkrálová deklarace žádá sebeurčení národů

Proto se 6. ledna 1918 /na Tři krále/ sešli čeští poslanci říšští a zemští a podepsali slavnostní deklaraci tříkrálovou, sepsanou Aloisem Rašínem. Tato deklarace prohlašuje svobodné sebeurčení národů za jedinou záruku trvalého míru a důrazně vytýká neslýchané znásilňování Slováků Maďary a útisk neněmeckých národů v Rakousku. Proto žádala tato deklarace za uplatnění sebeurčovacího práva také pro národ československý. V navrhovaném svobodném státě československém pak měla být národním menšinám zaručena plná práva národní.

Tato deklarace narazila ihned na odpor jak Němců v českých zemích, tak i vídeňské vlády. Zatímco tříkrálová deklarace trvala na historických hranicích českých zemí, němečtí poslanci z Čech vydali koncem ledna 1918 manifest, v němž se dožadovali vytvoření samostatné provincie "Deutschböhmen" z německého území v Čechách. Rakouský ministr zahraničí hrabě Czernin pak začátkem dubna 1918 označil vůdce českého národa za velezrádce, zatímco prý národ sám je vcelku loyální a Rakousku oddaný.

Takové očerňující napadení Czerninem bylo nutno odrazit. Proto se 13. dubna 1918 čeští politikové a zástupci rozličných národních ústavů a kulturních českých společností sešli na schůzi, která představovala svým složením průměr celého národa. A zle mnoho set účastníků složilo národní přísahu, přednesenou spisovatelem Aloisem Jiráskem. Tato přísaha, již se účastnili také Jugoslávci, osvědčovala nezlomnou vůli československého národa dosíci úplně samostatnosti.

První volání slávy T. G. Masarykovi

Brzy na to 1. května 1918, se konaly okázalé oslavy v Praze za přítomnosti delegací jihoslovenské, polské, italské a rumunské, jakož i za přítomnosti Slováků, vedené básníkem Hvízdoslavem. Tyto oslavy vedly k širokým manifestacím v Praze, zdůrazňujícím právo utiskovaných národů habsburské monarchie na sebeurčení. Při těchto oslavách zaznělo najednou volání slávy Tomáši G. Masarykovi a Dohodě.

Slovensko v té době bylo pod horším útlakem maďarským než Češi pod německým. Přesto se podařilo z podnětu dr. Vávra Šrobára 1. května 1918 dosíci prohlášení sociálně demokratických dělníků slovenských, v němž se dovolávali práva sebeurčení pro uherskou větev národa československého.

V zahraničí práce Československé národní rady v Paříži, která se ustavila již v únoru 1916, přinášela četné plody. Tato Československá národní rada řídila zahraniční odboj až do konce války. Jejím předsedou byl Tomáš Garigue Masaryk, generálním tajemníkem Eduard Beneš a Slováci v ní zastupoval někdejší Masarykův žák, generál francouzského letectva, Milan Rastislav Štefánik, význačný astronom, ve Francii zdomácnělý.

První americký dokument požadující osvobození všech Slovanů

Masaryk v roce 1917 byl v Rusku a přijel koncem dubna přes Japonsko a Vancouver do Spojených států amerických. V Pittsburgu se Masaryk zúčastnil známé schůze zástupců slovenských a českých organizací amerických. Na této schůzi se schválilo spojení Slovenska se zeměmi českými v samostatnou demokratickou republiku, v níž by se Slovensku dostalo jisté autonomie. V této době jednal Masaryk s americkým ministrem zahraničních věcí Lansingem a také s prezidentem Woodrowem Wilsonem. Z toho jednání vzešlo Lansingovo prohlášení z 29. května 1918, vyslovující jasně požadavek osvobození všech Slovanů z rakouského područí. O měsíc později/29. června/ po delším jednání s Benešem francouzský ministr zahraničních věcí Pichon podepsal prohlášení, jímž uznal právo československého národa na samostatnost a přiznal Československé národní radě význam základu pro příští československou vládu. Hned na to 1. července se připojila k tomuto prohlášení francouzské vlády anglická vláda, prohlášením ministra zahraničních věcí Balfoura. Koncem června 1918 zásluhou práce Štefánika došlo k sjednání nové smlouvy s vládou italskou, jíž se Československá národní rada uznávala za právní představitelku československého národa.

Tím můžeme dojít k závěru, že začátkem července 1918 československý stát měl svoje politické a vojenské základny ve Spojených státech amerických, ve Francii, v Anglii a v Itálii. A Byly to především naše slavné a dobře zorganizované legie v Rusku, kde později byly nuceny bojovat proti bolševikům, a naše legie v Itálii a ve Francii, které nám mezinárodně nesmírně pomohly.

Národní výbor československý

Na domácí scéně od června 1918 připravoval převrat v Čechách "Národní výbor československý", utvořený ze zástupců všech politických stran českých a také z některých Slováků. Předsedou se stal Karel Kramář, místopředsedy byli Antonín Švehla a Václav Klobáček a jednatelem František Soukup. 13. července vydal Národní výbor svolání, že tento výbor chce být vykonavatelem národní vůle, vyjádřené slavnostní přísahou z 13. dubna 1918.

Na pokyn Ústředního Národního výboru vznikaly v Čechách a na Moravě okresní a místní Národní výbory, jakož i hospodářské rady. A v září 1918 byla zorganizována ze Sokolstva tajná revoluční armáda, do níž byli získáni čeští vojáci, důstojníci, četnictvo a policie.

Diplomatická uznání Československé republiky

V zahraničí se práce blížila crescendem k vítěznému závěru. Britská delegace z 9. srpna 1918 uznává Československou národní radu za nejvyšší orgán československých národních zájmů a za zástupkyni budoucí československé vlády. Prohlášovala pak dále Čechoslováky za národ spojenecký, jsoucí v pravidelném válečném stavu s Německem a Rakousko-Uherskem, a tudíž za národ a stát politicky samostatný. 3. září anglická vláda uznala zvláštní smlouvou právo Národní rady účastniti se spojeneckých konferencí, pokud by se jejich jednání dotýkalo československých zájmů. Toutéž smlouvou uznala anglická vláda se jmenováním československého diplomatického zástupce v Londýně. To vše bylo výsledkem neúporné práce Edvarda Beneše.

Téhož dne, 3. září 1918, Masaryk dosáhl ve Washingtonu prohlášení vlády Spojených států amerických, jímž byla československá národní rada uznána za skutečnou vládu, oprávněnou řídit politické a vojenské věci československého národa. Tímtež prohlášením československá armáda v Rusku, Itálii a Francii byla prohlášena za řádné, z hlediska mezinárodního samostatné vojsko bojující po boku Spojenců proti Ústředním mocnostem.

O několik dní později /9. září/ vydala také japonská vláda prohlášení podobného smyslu. 28. září byla Benešovým přičiněním sjednána s francouzskou vládou "Dohoda o postavení československého národa ve Francii", jíž se uznávala československá národní rada za skutečnou vládu a kterou se závazně slibovala československému národu pomoc Francie v jeho zápasu za obnovu samostatného státu.

Všechna tato prohlášení dohodových států se stala základem k přetvoření Československé národní rady v prozatímní vládu československou, složenou z Masaryka jako předsedy a z Beneše a Štefánika jako ministrů. Stalo se tak 14. října 1918 na telegrafický příkaz T. G. Masaryka z Washingtonu. Po poradě s francouzskou vládou oznámil Dr. E. Beneš spojencům, že se v Paříži ustavila zatím československá vláda. Záhy na to, 18. října byla T. G. Masarykem ve Washingtoně vyhlášena deklarace československé nezávislosti. Tato deklarace předem odmítala císařský slib federalizace těmito slovy: "Federalizace a tím méně autonomie, neznamenaají nic, než novou formu odnárodnujícího útisku pod nímž jsme trpěli minulá tři století."

Marné snahy Vídně zachránit monarchii

Mezitím vídeňská vláda v srpnu a září projevila dvěma činy velmi zřetelně svou snahu roztrhnout dosud jednotnou zemi českou v národnostní oblasti českou a německou. 1. srpna byl zřízen čistě německý krajský soud v Trutnově a 26. září byla zemská komise rozdělena na oddělení české a německé. Mezinárodní postavení Rakousko-Uherska se však rapidně zhoršovalo.

V polovině září na rakousko-uherskou výzvu, aby se zástupcové válčících států sešli na neutrálním místě k poradě a základních zásadách míru, Clemenceau, předseda francouzské vlády, odpověděl, že Francie povede válku až do vítězného konce.

Koncem září bylo německé a rakousko-uherské vojsko donuceno úplným rozpadem své balkanské fronty ustoupit na půdu monarchie. Toho využili 2. října čeští poslanci ve vídeňském parlamentě k tomu, aby veřejně ohlásili úplný rozchod československého národa s Rakousko-Uherskem a jeho dynastií. Císař Karel se pokusil v polovině října zachránit monarchii její federalizací v dohodě s jinými národy. Bylo však už pozdě. Když jeho pokus ztroskotal, rozhodl se tuto federalizaci své říše provést třeba proti vůli většiny jejích národů.

Vyhověl však rozhodnému přání uherské vlády, aby se federalistická přestavba monarchie netýkala Uher, a tím Slovenska, nýbrž jen Předlitavska, a ohlásil svým manifestem z 16. října toliko přetvoření Rakouska ve spolkový stát, složený ze států národních, z nichž český stát by v sobě nezahrnoval ani Slovensko, ani německé části Čech. Tento záměr císaře Karla rozhodně odmítli Čechové jak projevem Národního výboru, tak také projevy svých poslanců na říšské radě ve Vídni. **ČECHOVÝ TAK HISTORICKY DOKÁZALI, ŽE SLOVÁKY OPUSTIT NEHODLÁJÍ.**

Setkání vůdců domácího odboje s dr. E. Benešem

Když pak 21. října byla uveřejněna odpověď amerického presidenta Wilsona na mírovou nabídku rakousko-uherskou, v níž se rozhodnutí o dalším osudu národů rakousko-uherských přenechávalo jim samým, odebrala se do Švýcar osmičlenná delegace Národního výboru a Českého svazu, vedená Karlem Kramářem, aby se tam dorozuměla o dalším postupu s Eduardem Benešem jako zahraničním ministrem zatímní československé vlády.

Právě v den, kdy se tato delegace sešla s Benešem v Ženevě /28. října 1918/ došlo v Praze k revolučnímu prohlášení státní samostatnosti československé. Posledním podnětem k tomu byla nóta nového rakousko-uherského ministra zahraničních věcí, Andrassyho, již Rakousko-Uhersko přijímá Wilsonovy mírové podmínky a uznává práva Čechoslováků a Jugoslávů. Československý národ v tom právě spatřoval úřední uznání plné politické svobody. Proto začali lidé v Praze i na venkově odstraňovat všechny stopy rakouského pantsví a oslavovat své osvobození, které v zahraničí pečlivě připravili Masaryk, Beneš a Štefánik. Celá tato akce v českých zemích byla spontánní a sotva ji lze přičíst na vrub nějaké centrální organizace.

Nekrvavý převrat v Praze

Národní výbor v Praze se ujal ihned, nečekaje na návrat svých zástupců ze Ženevy, zatímní vlády řízení věcí veřejných. Národnímu výboru, jehož duší byl energický Alois Rašín /který byl později zavražděn komunistou/, předsedal za nepřítomného Karla Kramáře rozvážný vůdce agrární strany Antonín Švehla. Hned 28. října odpoledne byl do něho přibrán první Slovák, dr. Vavro Šrobár.

Pražské vojenské velitelství se pokusilo 28. října odpoledne o násilné potlačení převratu, což se Národnímu výboru podařilo odvrátit zatímní dohodou s rakouskou vojenskou mocí v Praze. V noci z 29. na 30. října pražské velitelství, dodatečně poučeno z Vídně, se ještě jednou pokusilo o krvavou restauraci rakouské moci ale Národnímu výboru se podařilo zmařit i tento pokus.

Večer 28. října vydal Národní výbor spolu s manifestem k československému lidu první zákon nového Československého státu. Podle tohoto zákona Československý stát, jehož forma bude stanovena dodatečně, vstoupil v život, že zatímním vykonavatelem je národní výbor, a že se dosavadní právní řád zatím nechává v platnosti.

28. a 29. října byl proveden převrat v Čechách a na Moravě. Byl jsem malým chlapcem, když jsem pomáhal odstranit rakouského orlíčka ze slavické jednoholeté školy, kde dříve učival můj otec, který v březnu toho roku zemřel. A pak jsme šli ze Slavic do Třebíče, hodinu tam a hodinu zpět. V Třebíči jsme se účastnili nadšeného lampionového průvodu. V tomto městě, které se dříve pokoušel za pomoci Rakouska germanisovat otec budoucího zakladatele komunistické strany Šmerala, bývalý učitel německé školy v Třebíči, v tomto českém městě 29. října nebylo už mnoho památek na rakousko-uherské mocnářství.

Slovensko a Podkarpatská Rus se připojily

30.října se k samostatnému Československu přihlásilo Slovensko projevem slovenské Národní rady, kterou vytvořil vlastenec Matúš Dúla. Projevem v Turčanském Sv. Martině slovenská národní rada se prohlásila pro československou jednotu a pro vymanění Slovenska na základě národního sebeurčení ze státního svazku uherského.

Podnět k osvobození Podkarpatské Ruši od tvrdé nadvlády maďarské a k připojení na Československo vyšel od americké národní rady rusínské. Po 28.říjnu 1918 také na Podkarpatské Rusi vznikly národní výbory na velikých táborech v Jasině, Prešově, Užhorodě a Chustu. Tyto národní rady se zprvu značně rozcházely ve svých názorech, až nakonec zvítězilo stanovisko národní rady prešovské, jejímž předsedou byl dr. Antonín Beskid. Toto stanovisko bylo shodné se stanoviskem americké rady rusínské.

A tak Československý stát od Aše až po Jasinu. vešel ve svůj život, v němž spokojeně žil až do roku 1938, do osudného Mnichova.

Dnes vzpomínáme s radostí na jeho založení, a s bolestí, že mnoho ideálů, na nichž stát pod moudrým vedením presidentem Masarykem byl založen, bylo zmařeno komunistickou diktaturou, nastolenou za asistence Sovětů policejním pučem v únoru 1948.

JOSEF HORA : 28.ŘÍJEN

Ty, který jsi pustil se řetězu
smečku ďáblů na ubohý lid,
hleď, jak z noci zla a těžké zkoušky
k Tobě vane český klid.
Pokálená, vyloupená země
pije hořký doušek podzimu.
Pohleď na lid, který nezoufá si,
v teplou dlaň svou srdce vezmi mu !
Ať má sílu jíti za svobodu,
sílu setřást vraha z ramenou,
ať má sílu zvednout z ponížení
spravedlnost svoji plamennou !

PROKLAMACE RADY SVOBODNÉHO ČESKOSLOVENSKA

K SVOBODNÉMU SVĚTU - 28.X.1970 :

Československý lid doma nemůže připomenout světu padesáté druhé výročí vzniku svého státu důstojně a podáním odpovídajícím skutečnosti. Oficiální projevy československé vlády, která slouží Sovětskému svazu, budou celou zásluhu za zřízení samostatného československého státu připisovat Sovětskému svazu a především vlivu bolševické revoluce v listopadu roku 1917.

Ve skutečnosti si však zřízení samostatného státu československého vybojoval český a slovenský lid sám za vydatné pomoci a podpory spojeneckých vlád. Češi a Slováci za hranicemi vybudovali československé vojenské jednotky a bojovali na západní i východní frontě od samého začátku první světové války. Politické vedení zahraničního odboje v čele s T.G. Masarykem, Edvardem Benešem a Milanem Rastislavem Štefánikem bylo koncem války uznáno za československou vládu, vládou francouzskou a vládou Spojených států a později i ostatními spojenci. A když americký prezident Woodrow Wilson vydal známých 14 bodů, podle nichž měl být uspořádán budoucí svět, žádal rovněž samostatnost narodů Rakousko-Uherska. Poté český a slovenský lid doma provedl 28. a 30. října 1918 převrat, který uvedl samostatný československý stát v život.

Po dvacet let rozkvétal tento stát pod vedením presidentů Masaryka a později Beneše jako nejdemokratičtější ve střední Evropě a jako jeden z nejkrásnějších květů demokracie v celém světě. Byl to vzorný, národnostně spravedlivý a sociálně velmi pokročilý stát. Měl silnou a znamenitě vyzbrojenou armádu a hospodářsky byl na vysoké úrovni. Bohužel nepřipravenost svobodného světa na Hitlerův útok přivedla evropské mocnosti k podepsání Mnichovské dohody a k vydání moderních a silných pohraničních pevností Hitlerovi. Později byla celá republika okupována Hitlerem a její nové osvobození bylo jen částečné. Silný komunistický vliv a zásahy sovětské vlády do politiky Československé republiky vedly nakonec k nové nesvobodě.

Dnes je Československá republika jen satelitem Sovětského svazu a jeho přímým nástrojem. Československý lid však přeje si býti zase svoboděn. Drtivá většina Čechů, Slováků a Podkarpatských Rusinů nemá vroucnějšího přání, než se osvobodit od poručnictví Sovětského svazu a od komunistického teroru. Chtějí žít opět jako svobodní lidé a toužebně obracejí své zraky na západ.

V den padesátého druhého výročí založení Československé republiky připomínáme my, českoslovenští exulanti, celému svobodnému světu, že v českém, slovenském a podkarpatoruském lidu má svého nejoddanějšího přítele a spojence. Činy a projevy nynější československé vlády jsou komandovány Sovětským svazem a jsou proti smýšlení a přání československého lidu. Je třeba, aby si svobodný svět uvědomil, že za železnou oponou má své oddané přátele a spojence. Všechny svobodné vlády mohou a měly by s touto skutečností počítat a jednat podle toho.

Jménem českého, slovenského a podkarpatoruského lidu, který nemůže mluvit, voláme k Vám, vlády svobodného světa : pomozte osvobodit český, slovenský a podkarpatoruský lid z područí komunismu! Pomozte mu ve svém vlastním zájmu i v zájmu trpících milionů. Využijte dobré vůle, oddanosti, pevného demokratického přesvědčení a touhy po svobodě, které posilují Vaši pozici proti Sovětskému svazu a mezinárodnímu komunistickému spiknutí. Přispějte, až k tomu přijde vhodná chvíle, k osvobození Československé republiky!

Washington, D.C., 28. října 1970.

Rada svobodného Československa.

ÚSTŘEDÍ ČESKOSLOVENSKÝCH DEMOKRATICKÝCH ORGANISACÍ V AUSTRÁLII
A NA N.ZÉLANDĚ

Poselství československým exulantům v Austrálii a na N.Zélandě, 28. října 1970 :

Milí přátelé, exulanti!

Dvaapadesát let uplynulo od založení samostatné Československé republiky. Tehdy na základě washingtonské deklarace amerického presidenta Wilsona, diplomatických uznání Francie a Anglie, pečlivé a neúporné práce v zahraničí, kterou vedli T.G. Masaryk, Edvard Beneš a Milan Rastislav Štefánik, bojích našich legií v Rusku, Itálii a Francii a statečného postoje lidu ve vlasti vedeného Národním výborem na čele s Karlem Kramářem, Antonínem Švehlou, Václavem Klobáčem, Aloisem Rašínem a Františkem Soukupem, došlo 28. října 1918 k převratu jenž znamenal konec třístaleté poroby pod níž náš národ trpěl od porážky na Bílé hoře.

Po dvacet let od r. 1918 do r. 1938, historie nám dopřála abychom si sami vládli a žili v slavné a nezapomenutelné československé demokracii.

Od té doby naše země a její lid žije pod diktaturou : Hitlera, Stalina a Brežněva. Ten první a ten poslední si nemají co vyčítat. Oba k nám napřed poslali tanky a potom nás začali zachraňovat a osvobozovat. Jenže ten první byl úplný břídil, protože ten poslední k tomu přidal zradu, vydávaje se po dvacet let za spojence a bratra.

Okupace nekončí dějiny národa a v našem osudu se odehrává dějství světové. Letošní resoluce kongresu Spojených států amerických zabývající se okupací Československa znamená změnu dosavadní americké politiky ve střední a východní Evropě. Američtí činitelé si uvědomují nemožnou situaci střední a východní Evropy a ujařmení 120 milionů demokracii oddaných lidí, žijících v dnešním sovětském prostoru. Vážnost vývoje na Sředním východě, omyly americké politiky během maďarského povstání a na Suez v r. 1956, váhání za okupace Československa v r. 1968 a neúspěch americké diplomacie v Teheráně a na Jaltě vyžadují zaujetí nového postoje a řešení. Není tajemstvím, že ihned po úspěšné okupaci Československa v r. 1968, Sovětský svaz začal vyzbrojovat Egypt a většinu Středního východu. Dnes se nejedná jen o Palestinu, nýbrž o celý Střední východ a podstatnou část afrického kontinentu. Spojené státy americké nemohou lhostejně a nečinně přihlížet sovětským vojenským záměrům v této oblasti, protože proniknutí do kterékoliv části od Suez až po Maroko, by bylo obklíčením amerických základem španělských, řeckých a tureckých. Posílení americké středozemní námořní flotily a nedávná návštěva presidenta Nixona jen dotvrzují zaujetí pevného stanoviska v stávající situaci. Diktatuře se nedá čelit nerozhodností a ztráta obranných posic vzdálených od centra, jen pomáhá útočnickovi přiblížit se k hlavnímu úderu - na střed obrany demokracií.

Nestěžujme si na nespravedlnost dějin. Vývoj posledních událostí potvrzuje správnost našeho rozhodnutí odejít do světa v r. 1948, stejně jako těch, kteří odešli o 20 let později a jsou zde dnes s námi.

Pravda, za těch dvaadvacet let jsme často na domov vzpomínali a stýskalo se nám. Vzpomínali jsme na to překrásné dvacetiletí, kdy jsme žili svobodně a v demokracii. Kdo z nás by dnes stál o to být doma společně se sovětskou okupační armádou? Kdo může mít za spojence zrádce? Kdo stojí o smluvní závazky s vládci Kremli, když sami ve Spojených národech navrhli v chartě, že útočником je ten, kdo se dopustí invaze do území jiného státu svými ozbrojenými silami?

Náš boj je bojem spravedlivým, utrpení lidu doma přinese rozklad jeho utlačovatelů a nesmazatelný pocit viny útočníka rozkol do jeho řad. Svědomí svobodných národů nalezne nakonec jednotu, která smete z povrchu země nejhorší diktaturu všech dob.

Zpráva Československého Sdružení ve Viktorii

19.Valná hromada Čs.Sdružení ve viktorii pro rok 1970/71 byla konána koncem měsíce května a byl zvolen následující výbor :

Dr.A.Brežný předsedou, Dr.L.R.Voříšek místopředsedou, Ol.Mikulčák jednatel, K.Bareš 2.jednatel, K.Čacha skladník.

Komise : K.Bareš organizační, I.Čapková sociální, V.Ubl organizátor zakoupení Národního domu, Dr.A.Brežný reprezentační, J.Kvasňna kulturní, Dr.J.Vaněk tiskový, J.Janeček společenský a I.Gaš sportovní.

Členové výboru : E.Svoboda, Ján Viola, J.Vondruška, A.Švihla, F.Wositský, J.Kvasňová.

Revisoři účtů L.Blažek, J.Dvořák.

Valná hromada vzpomenula jednatele br.St.Čermáka, který zemřel náhle dne 4.května 1970. Nedlouho potom odešel další spolupracovník a předseda Zemského výboru Čs.Obce Legionářské br.Jan Pick. Budou nám oba velmi scházet a těžce je budeme nahrazovat. Čest jejich památce, mnoho díky za jejich velký kus práce a budiž jim australská země lehkou!

Sdružení do dnešního dne vydalo 5 čísel Zpravodaje, který se těší oblibě našich krajanů a o který je velký zájem. Doufejme, že krajané budou i nadále Zpravodaj podporovat a tím přispějí k udržení a zaručí pravidelné vydávání.

Společenský a taneční večer Čs.Sdružení byl v poslední době jedním z nejúspěšnějších českých podniků tohoto druhu v Melbourne. Imposantní návštěva, příjemné prostředí a dobrá nálada ukázaly, že nedůvěra krajané obce vůči Sdružení a nezájem, který se v důsledku různých nepříznivých okolností v minulých letech projevil, ustupuje do pozadí, a že naše veřejnost opět začíná ve Sdružení vidět a oceňovat jeho prvotní a vlastní poslání, t.j. reprezentovat čs. demokratickou obec ve Viktorii.

Výbor, vždy téměř v plném počtu se schází k pravidelným měsíčním schůzím. Díky org. referentu, byla dána do pořádku kartotéka Sdružení a ku dnešnímu dni máme 195 členů. Z tohoto čísla je 25 členů t.zv. posrpnových. Zaznamenáváme s radostí i naději, že přihlášek přibývá a že Sdružení je posíleno ve své činnosti.

Na protestní manifestaci u příležitosti druhého výročí vojenského vpádu sovětských a satelitních armád do Československa, byl pořádán průvod městem s vlajkami, národními kroji a standartami. Při této příležitosti místní noviny otiskly články, které jim Sdružení zaslalo. Nacvičuje se vystoupení Sdružení na emigrantském večeru 20.září 1970 v City Town Hall, připravuje se vhodná oslava 28.října, za jednotné účasti všech čs. dem. spolků v Melbourne, plánuje se účast na dni porobených národů, proponovaný na některé datum v listopadu t.r. Všechny zmíněné podniky, na kterých účast čs. emigrace je přetížní otázkou, se Sdružení snaží uskutečnit jako jeden ze svých úkolů, t.j. neustále poukazovat australské veřejnosti na komunistické nebezpečí, hrozící západním demokraciím.

Otázka Čs. Národního domu, resp. nějakého krajaného střediska v Melbourne, je stále aktuální, ba s nedávným příchodem nových, většinou mladých se začíná stávat naléhavou nutností. Hledá se alespoň nouzové řešení, t.j. nájem vhodných místností, kde by bylo možné se scházet, více se poznávat, radit a pomáhat. Jsme snad jedinou národnostní skupinou v Melbourne, která je bez přístřeší.

Čs. národní škola

Výbor Čs. národní školy v Melbourne se na svém posledním zasedání zabýval vážnou otázkou a "Jak udržet, upevnit a dát novou naději čs. škole v Melbourne, jejíž další existence je ohrožena pro naprostý nedostatek žáků? Na doplňovací valné hromadě čs. národní školy, která se bude konat dne 22.září t.r., budou mít noví krajané příležitost sledovat dosavadní vedení školy a přičinit se o další činnost.

Ochotnické divadlo v Melbourne

Divadlo vyvíjí svoji stabilní a záslužnou činnost a v poslední době pořádalo několik divadelních představení za velmi dobré účasti naší krajanské veřejnosti. Začátkem října divadlo s velkým úspěchem hostovalo v Čs. Národním domě v Adelaidě a připravuje se zájezd do Canberry.

S.C. Slavie

V přítomné době Slavie zápasí o odvrácení sestupu do I. divize. Je stále na posledním místě v tabulce a jedině velké zlepšení formy Slavii zachrání. Věříme, že příznivcům Slavie není osud lhostejným a zajisté přispějí při řešení kritické situace. Vyzýváme proto všechny, aby přišli se svými návrhy a pomohli udržet existenci klubu.

Čs. Obec legionářská - Jednota Viktorie

Čs. legionáři kráčeli v prvních řadách manifestačního průvodu 21. srpna. Jejich velká účast svědčila o trvalé snaze bojovat proti násilí a udržení demokratického přesvědčení za které mnoho jejich bratří položilo životy. Jsou konány pravidelné výborové schůze a je podporována snaha o spolupráci všech čs. organizací v Melbourne. Po zesnulém br. Janu Pickovi je úřadujícím předsedou br. Slabík z Geelongu.

Oldřich Mikulčák, jednatel.

Dr. Aurel Brežný, předseda

Zpráva Čs. klubu v Jižní Austrálii

Na XXI. řádné valné hromadě Čs. klubu v Adelaidě, konané v Národním domě byly podány tyto nejdůležitější zprávy:

Zpráva hospodáře uvedla dokončení stavby kuchyně, zavedení nového chladicího zařízení ve výčepu, vymalování a obložení stěn a skončení přestavby klubovní místnosti tak, aby vyhovovalo podané žádosti o klubovní licenci.

Pokladník oznámil vyrovnané hospodaření v uplynulém období, jež umožnilo krytí všech výdajů spojených s přestavbou klubovny a stavbou nové kuchyně.

Sportovní referent hlásil výsledek klubovních badmintonových mistrovství, úspěch dvou mužstev v lize volejbalu a čestné umístění v "Ten pin bowling".

Kulturní referent zhodnotil pořádanou oslavu 28. října a referoval o článkách v novinách k srpnovému vpádu do Československa. Bylo rovněž plně zhodnoceno úspěšné vystoupení melbournského ochotnického divadla.

Sociální referent poukázal na pokračování podpůrné práce nemocných a pomoc chovancům v ústavech duševně chorých.

Společenský referent ocenil spolupráci výboru při pořádaných tanečních zábavách.

Tiskový referent připravoval pozvánky a vydával klubovní zprávy.

Pro děti byla obvyklá Mikulášská nadílka při níž 86 dětí obdrželo dárky a bylo pohoštěno klubem.

Na nové funkční období byl zvolen tento výbor :

M.Zlámal předsedou, Frant.Kranský I.místopředsedou, P.Petalík II.místopředsedou, Frant.Boublík III.místopředsedou, St.Havrda pokladníkem, Pavel Riess jednatelem, Blanka Nová koordinačním jednatelem.

Referenti :

Zd.Šatánek sportovní, L.Macháček hospodář, V.Boblík sociální, A.Trávníček kulturní, J.Gregor divadelní, I.Jungwrtová tiskový.

Výbor: .

Frant.Nový, J.Utěkal, J.Šnajdr, V.Švihla, P.Huška, J.Hříbal, M.Paleček, J.Švehlák
M.Rosenzweig.

Revisoři účtů :

Blanka Nová st., Vl.Hovorka.

Předseda smírčího soudu :

Antonín Páv.

Delegáti do Ústředí :

Frant.Nový, Frant.Kranský, M.Zlámal, B.Panoch, Th.Sladký, P.Riess, Al.Trávníček, J.Gregor, Zd.Šatánek, J.Švehlák.